

Kurum : Işık Üniversitesi
Başlık : Sait Gürsoy ile "Başarıya Doğru" - Konuk: STMF
Dekanı Prof. Dr. Osman Demirbaş
Konuşmacılar : Sait GÜRSOY, Prof. Dr. Özgen Osman DEMİRBAŞ
Video Adresi : <https://youtu.be/EFIOBMq2hao>
Yayın Tarihi : 29.07.2022

Sait Gürsoy: Mutlu akşamlar, Eğitimin merkezine "Başarıya Doğru"ya hoş geldiniz, Evet, konuşum Işık Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Dekanı Profesör Doktor Sayın Özgen Osman Demirbaş hoş geldiniz,

Özgen Osman Demirbaş: Hoş bulduk, hoş bulduk,

Sait Gürsoy: Efendim, tabii artık tercih dönemlerinin yavaş yavaş sonlarına doğru yaklaşıyoruz. Ama fakültenizin özelliği var sanat, tasarım ve mimarlık fakültelerinde eğitimler nasıl? Ama tabii ki yeni yüzyıla göre nasıl bir farklılıklar oluşması gerekir?

Özgen Osman Demirbaş: Teşekkür ederim. Evet, yani tasarım fakülteleri her zaman farklı olmuştur. Bir kere hiç bitmeyen bir gün içinde devam eder hoca-öğrenci ilişkisi. Yorucudur ama keyiflidir öyle bir özgünlüğü vardır. Tabii dediğiniz gibi geleceğe yönelik bakmamız lazım. Biz de tasarım anlamında öğrencimizi de, kendimizi de hep yeni dünyaya adapte etmeye çalışıyoruz. Yeni dünyanın ihtiyaçlarına yönelik doğrultusunda tanımlarla sürekli yenilenmeye çalışıyoruz.

Sait Gürsoy: Mesela bakın hemen bir soru gelmiş. Size yönelteyim dışarıdan sorular da gelebiliyor. "Yirmi dört saat derken hoca neyi kastetti?" diyorlar.

Özgen Osman Demirbaş: Şöyle.

Sait Gürsoy: Bir soru daha: "Siz gündüz gece farklılıklarındaki görüşlere göre de mi bir şeyler var?" diyorlar.

Özgen Osman Demirbaş: Şöyle yani tek doğrusu olmayan bir iş yapıyoruz. Biz sadece problem çözmek değil daha çok problemi tanımlayan gençler yetiştirmeye çalışıyoruz. Çünkü tasarımın özünde bu var. Dolayısıyla soru çıktı cevabını verdim gibi bir durum yok. O nedenle de süreç aslında hep devam ediyor. Hiç bitmeyen bir eğitim süreci zorluğu var ama keyfi de çok var tabii ki. Öğrenciler de genelde önce çok zorlanırlar, sıkılırlar sonra bitmese bu okul derler her zaman.

Sait Gürsoy: Peki, şimdi tabii sistemler değişiyor. Sizin üniversitenizde de bir yeni sistem geldi. Onun üzerinden hareket ediyoruz. Bütünleşik ve disiplinler arası eğitim anlayışınızı soracağım. Tasarım eğitimine nasıl bir açılım sunuyorsunuz? Bir de Hocam bu devamlı gelen bir soru kulaklıktan uyarıyorlar devamlı beni. Şu bir buçuk yıl ortak eğitim kısmına da girerseniz seviniriz.

Özgen Osman Demirbaş: Evet, çok hızlıca zaten benden önce dekanlarım da konuşmuşlar burada.

Sait Gürsoy: Siz yine de söyleyin. O çok önemli çünkü.

Özgen Osman Demirbaş: Tabii ki şimdi biz 21. yüzyılın ihtiyaçlarına göre eğitim planlaması yapıyoruz diyoruz. Stratejik planlamamızı yeniliyoruz. Burada işte dediğiniz gibi bir buçuk yıllık ortak eğitim. Bu bir buçuk yıllık ortak eğitim tabii yanıtıcı olmasın. Yani yine alanlarımız var, bölümlerimiz var, fakültelerimiz var fakat aldığımız öğrenciye bu sefer genel bir eğitim vermek istiyoruz hayatla ilgili. Çünkü birinci endişemiz, heyecanımız entelektüel seviyesi yüksek lider bireyler yetiştirmek. Bu anlamda temel bilimlerden, genel kültürden beslenecekleri ve tüm alanlarda ihtiyaç duyacakları bilgileri veriyoruz. Tabii bu başka bir şeyde sağlıyor. Tek bir alanda yetişen değil birçok alanda düşünebilen, sorgulayabilen hayata daha geniş perspektiften bakabilen genç bireyler yetiştirecek bir imkân sunuyor bize. Bizim fakültemize baktığımızda üniversite ortak derslerinin haricinde fakülte ortak derslerimiz var. Yani benim fakültemde farklı bölümler var ama bu bölümlerin hepsi aslında “tasarım” üst başlığında birleşiyorlar. Dolayısıyla biz tasarımcı yetiştiriyoruz.

Sait Gürsoy: Peki, yine bir soru ben kendi hazırladığım sorulara geçemiyorum devamlı soru geliyor. “Hangi bölümler var?” deniliyor.

Özgen Osman Demirbaş: Şöyle ben alfabetik sırayla da gideyim.

Sait Gürsoy: Tamam tamam.

Özgen Osman Demirbaş: Endüstriyel tasarım bölümümüz var, görsel iletişim tasarımı bölümümüz var, iç mimarlık ve çevre tasarımı bölümümüz var, mimarlık bölümümüz var ve sinema ve televizyon bölümümüz var ki bunun altını çizmek istiyorum. Bu çok özgündür genelde sinema ve televizyon bölümlerini tasarım fakültelerinde pek görmezsiniz.

Sait Gürsoy: Evet evet doğru söylüyorsunuz.

Özgen Osman Demirbaş: Biz sinemaya daha tasarım.

Sait Gürsoy: İletişimin içerisinde.

Özgen Osman Demirbaş: Evet genelde iletişindedir. Biz daha tasarımcı sinemacı yetiştirme derdindeyiz. Tabii bu sadece sinema için değil diğer bölümlerimizi de farklı besliyor. Biraz önce bütünleşik ve etkileşimli derken onu kastetmiştim.

Sait Gürsoy: Peki, şimdi burada şuna da değinmekte yarar var. Yani bir kişi tabii ki ana bölüm seçebilir ama kendini donanımlı hale getirmesi lazım. Siz akademisyenlerin deyimiyle yan dal, çift ana dal gibi bir olayın içerisine gidiyor. Bu konuya girelim, ama örneklerle girmemizde yarar var.

Özgen Osman Demirbaş: Peki, şöyle birçok üniversitenin de aslında programında olduğu gibi bizde de geniş kapsamlı çift ana dal ve yan dal programlarımız var. Yan dal çok esnek öğrenciler aslında birçok alanda ana dallarında giderken yan dal yapabiliyorlar. Çift ana dal biraz daha komplike bir iş çünkü aslında iki diploma veriyor öğrenciye. Bizim fakültemiz içinde çift ana dal bütün bölümler arasında mevcut yapabiliyorlar, ama sadece fakülte içinde değil diğer fakültelerle de çift ana dal için imkân var.

Sait Gürsoy: Şimdi burada bir duralım. Önce kendi fakülteniz arasından bir örnek verin.

Özgen Osman Demirbaş: Hemen vereyim hatta onu isterseniz mesleğin müspet uygulamasına yönelik de verelim. Mesela endüstriyel tasarım bölümünde okurken görsel iletişim tasarımında ya da tam tersi çift ana dal yapabiliyor öğrencimiz. Bunun faydası ne oluyor? Biz tasarım eğitiminde

verdiğimiz bölümlerin başlıklarıyla kendimizi kısıtlamak istemiyoruz. Öğrencimizin donanımını da burayla kısıtlı kalsın istemiyoruz. Ara tasarım alanlarını da, yeni tasarım alanlarını 21. yüzyılın tasarım tanımlarını da vermek istiyoruz. Mesela “bilgisayar oyunu tasarımı” görsel iletişim tasarımıyla endüstriyel tasarımın etkileşimde ara kesitinde bir seçenek veriyor. Dolayısıyla böyle bir çift ana dal formasyonu çok daha farklı, çok özellikli rekabet gücü yüksek mezunlar getiriyor fakülte içinde böyle.

Sait Gürsoy: Peki, fakülteler arası?

Özgen Osman Demirbaş: Mesela çok güzel bir örnek vereyim. Mühendislik ve doğa bilimleri fakültesinden inşaat mühendisliği bölümüyle bizim fakültemizde mimarlık bölümü çift ana dal yapabiliyor. Mimar, mühendis donanımında müthiş gençler çok donanımlı gençler yetiştiriyoruz hem tasarımcı hem mühendis oluyor.

Sait Gürsoy: Çift ana dala olayı götürebiliyor. Tabii mimarlık da bir başarı sırası zorunluluğu var.

Özgen Osman Demirbaş: Evet evet.

Sait Gürsoy: Kaçtı hocam 250 bin mi?

Özgen Osman Demirbaş: 250 bin Türkiye genelinde o öyle 250 bin.

Sait Gürsoy: Öyle bir zorunluluk var o şekilde gidiyorsunuz. Peki, 21. yüzyılda -biraz bunu genişletelim- tasarım eğitimi nasıl olmalı? Bu da şunu gösteriyor üniversiteler arasında bu bölümlerin farklılığı.

Özgen Osman Demirbaş: Evet, yani 21. yüzyılda tasarım eğitimi nasıl olmalı? Öncelikle en başta da söylediğim gibi sadece problem çözen değil problemi doğru tanımlayabilen gençler olmalı.

Sait Gürsoy: Evet.

Özgen Osman Demirbaş: Dolayısıyla biz tasarım eğitiminde ilk olarak bunu hedefliyoruz.

Sait Gürsoy: Tamam,

Özgen Osman Demirbaş: İkinci olarak da teknolojiyi takip eden, teknolojiyi kullanan ve teknolojiyi yöneten gençler diyoruz. Yani teknolojiye hapsolmemiş teknolojiyi yaratan aslında çünkü zaten tasarım dediğiniz şey yaratıcılıkla alakalı teknolojiye şekil veren. Dolayısıyla biz eğitimimizi bu yönde geliştirmeye çalışıyoruz. Sadece teknolojiyi kullanmak değil teknolojiyi dönüştürmek, yönetebilmek tasarımda.

Sait Gürsoy: Burada mesela şuraya girmek istiyorum. Şimdi öğretim üyelerinize bir girelim. Bir defa öğretim üyelerinizin profili nasıl? Tabii bir tasarım fakültesi burası burada sanatla beraber olan öğretim üyeleri var mı? Sektörle iç içe olanlar var mı?

Özgen Osman Demirbaş: Kesinlikle kesinlikle.

Sait Gürsoy: Bir de sektörden gelip öğrenciyle bir arada olanlar var mı kısacası akademik kadro?

Özgen Osman Demirbaş: Çok teşekkür ederim bu soru için bu çok önemli. Akademik kadromuz çok seçkin bir kadro genç, dinamik ama çok üretken bir kadro. Akademik tam zamanlı öğretim üyelerimizin genellikle hep uluslararası tecrübeleri var, diplomaları var ya da mesleki tecrübeleri var. Akademisyenlerimizin çoğunun pratik tecrübelerinin olmasıyla birlikte bir de bizi besleyen yarı zamanlı hocalarımız var ki tasarım eğitiminde bu çok önemli. Sektörden hocalarımız geliyorlar,

bizim kuramsal verdiğimiz bilgiyi destekleyecek sektöre yönelik, iş dünyasına, endüstriye yönelik bilgilerle öğrenciyi donatıyorlar. Dolayısıyla aslında bizim eğitimimiz çok etkileşimli. Biz eğitimci olarak işin eğitim tarafında duruyor gibi olsak da bir öğrenme sürecini de yaşıyoruz hep birlikte öğreniyoruz, birbirimizi besliyoruz. Sanatçı hocalarımız var sergiler açıyorlar. Sinemacı hocalarımız var filmler çekiyorlar, senaryolar yazıyorlar. Mimar hocalarımız mimari faaliyetlerde bulunuyorlar. Dolayısıyla biz hem işin kuram yanında hem uygulama yanındayız. Zaten işin doğası gereği bunları ayırmak mümkün değil.

Sait Gürsoy: Tabii madalyonun bir tarafı şimdi diğer tarafına gelelim. Peki, öğrencilerin sizin bu sanat, tasarım ve mimarlık fakültesine kariyer yolculuğu nasıl? Yani hayata nasıl profesyonel hazırlanıyorlar? Staj var mı vesaire?

Özgen Osman Demirbaş: Tabii, tabii, tabii bütün programlarımızın stajları var. En az iki tane staj yapmaları gerekiyor öğrencilerimizin. Bu stajlarda da biz elimizden gelen desteği veriyoruz. Hatta uluslararası bağlantılarla öğrencilerimizi uluslararası staj imkânları da sunuyoruz.

Sait Gürsoy: Uluslararası.

Özgen Osman Demirbaş: Evet, Türkiye dışında da staj yapabiliyorlar. Bu stajlar sektörle tabii daha öğrenciyken tanışmak anlamında ve de gerçek problemlerle en çabuk tanışmak anlamında çok çok önemli oluyor. Birçok öğrencimiz de stajlarda yaptığı ilişkilerle mezun olur olmaz hemen iş bulabiliyor.

Sait Gürsoy: İş bulabiliyor. Ancak hemen bir soru : “Uluslararası stajlara bir örnek verebilir mi Hocam? “ diyorlar.

Özgen Osman Demirbaş: Hemen vereyim. Bu artık çok standartlaştı genelde Erasmus anlaşmalarıyla birlikte yaptığımız anlaşmalar ya da öğrencilerimiz bazen özel durumlar kendi kişisel ilişkileriyle getiriyorlar. İnceliyoruz uygunsu uygunluk veriyoruz. O konularda çok esneğiz. İstedığımız öğrencinin mümkün olduğunca çok donanımla üniversite hayatını tamamlaması.

Sait Gürsoy: Sizin fakültenize özellikle uygulama alanları çok önemli. Bu nasıl? Bu tip fakültelerin?

Özgen Osman Demirbaş: Evet yani bu tip fakültelerde çeşitlilik de çok yani bizim şimdi bölümlerimize baktığınızda işte film çekmekten kent tasarlamaya kadar giden bir seçki var önümüzde. Dolayısıyla sektörde birçok alanda aslında staj yapma imkânları var. Tabii rekabetin arttığı bir ortam çünkü çok okul var, çok program var.

Sait Gürsoy: Doğru.

Özgen Osman Demirbaş: Ama imkânın çok olduğu bir yapı var. Mesela işte şu anda inşaat sektörü biliyorsunuz ülkemizde en önemli, en geniş sektörlerden biri ve çok alanı var yani işte bir kapı kulpundan bina sistemlerine kadar seçenek çok öğrencilerimizin önünde.

Sait Gürsoy: Hocam, şimdi Şile’de kampüs. Bir defa sizin fakülte Şile’de bunu bilmekte yarar var.

Özgen Osman Demirbaş: Evet, kesinlikle Şile’deyiz.

Sait Gürsoy: Tamam güzel bir manzaranın içerisinde oluşan bir kampüs yani bana göre mükemmel gittik, gördük öğrencilerle birlikte olduk. Yalnız bu kampüsün tasarım eğitimine yönelik artıları neler? Bakın gene değişik yerden girdik.

Özgen Osman Demirbaş: Valla sorunuz için çok teşekkür ederim. Benim çok özen gösterdiğim, çok önem verdiğim bir konu bu. Şimdi tasarım eğitiminde en önemli olan konulardan biri odaklanabilmektir. Soyutlanabilmektir bazen hatta tabiri caizse bu ilham almaktır.

Sait Gürsoy: Doğru.

Özgen Osman Demirbaş: Şimdi bizim kampüsümüz ilham kaynaklarının dolu olduğu, havasının mis gibi olduğu insanın işine odaklanabildiği çok güzel bir yer. Doğa çok güzel. Bir ikincisi korunaklı ve iyi bir organizasyon olduğu için hem bizim açısından hem öğrencimiz açısından yaptığımız işe odaklanabiliyoruz. Sadece sınıfa kendimizi hapsedmiyoruz. Bazen dışarı çıkıyoruz derslerimizi dışarıda da yapıyoruz öyle imkânlarımız var hele güzel havalarda.

Sait Gürsoy: Şimdi çok daha enteresan bir soruya girmek istiyorum. Farklı öğrenme niteliğinde olan öğrenciler var. Bunların hepsine hitap eden bir eğitim anlayışı var mı? Çünkü bu şimdi sanat var ortada, tasarım var ortada bu çok önemli.

Özgen Osman Demirbaş: Çok doğru,

Sait Gürsoy: Yani herkesin bir yolu var yani.

Özgen Osman Demirbaş: Çok doğru bir yaklaşım bu şimdi tasarım eğitimi özünde zaten etkileşimli bir eğitim yani böyle tek yönlü bir eğitim değil. Biz de özellikle tasarım eğitiminin doğasından gelen bu özelliğiyle birlikte öğrencimizle birebir ilişkiye girip, öğrencimizi tanımaya çalışıyoruz. Dolayısıyla farklı öğrenme becerileri olan öğrencilere göre dersin niteliğini farklı etkinliklerle, farklı sunum yöntemleriyle birlikte keşfederek yapmaya çalışıyoruz. Ve işin aslına bakarsanız aslında sürekli dinamizmin olduğu ve beraber öğrendiğimiz, beraber keşfettiğimiz bir süreç. Dolayısıyla farklı öğrenci farklı öğrenci derken farklı öğrenme becerilerine sahip öğrencilerin çok rahat beslenebileceği ve birbirini de destekleyeceği yani bu akran öğrenmesi dediğimiz,

Sait Gürsoy: Evet.

Özgen Osman Demirbaş: ...olasılığı da çok devrede tutuyoruz. Çok etkileşimli ve herkese hitap eden keyifli bir süreç yaşıyoruz aslına bakarsanız.

Sait Gürsoy: Peki, bu tür bir fakülte seçecek öğrenciler seçerken nelere dikkat etmeli?

Özgen Osman Demirbaş: Valla bir kere.

Sait Gürsoy: Öğrenci açısından.

Özgen Osman Demirbaş: Bir kere öğrenci açısından ben genç arkadaşlara çok güveniyorum. Bu yeni jenerasyona ben çok güveniyorum çok pırıl pırıllar. Kararlı olsunlar. Yorulmaya kararla çalışmaya bir daha bir daha bir daha denemeye kararlı olsunlar. Ve bir seferde bir şeyi bitirmek derdinde olmasınlar çünkü bizim alanımız öyledir. Tasarımın hiçbir zaman sonu yoktur. Yaptığınız her tasarımın daha iyisi bir sonrası vardır. Dolayısıyla birazcık sabırlı olmak, kararlı olmak, moralini hep yukarda tutmak, okumak, araştırmak, incelemek, sorgulamak sorgulamak hep sorgulamak! Bunları yapıyorlarsa zaten bizim alanımız tam bu öğrenci arkadaşlarımız için uygun olan alandır diyebilirim.

Sait Gürsoy: Evet, ama tek bir cümle çünkü vakit bitmeden soracağım.

Özgen Osman Demirbaş: Tabii.

Sait Gürsoy: Bu defa madalyonun öbür yüzü. Üniversite sizi fakülte kendisine seçmek isteyen öğrencilere ana başlık hangi niteliği arar?

Özgen Osman Demirbaş: Bizim için en önemlisi öğrencinin gerçekten kararlı ve sorgulayıcı olması çünkü biz lider bireyler yetiştirmek, entelektüel bireyler yetiştirmek istiyoruz. Kararlı, gerektiğinde itirazda edebilen, sağlam duran genç arkadaşları tercih ediyoruz. Ama herkese de kapımız açık tabii ki tasarımcı olmak isteyen.

Sait Gürsoy: Evet, değerli dostlar, bu bölümün sonuna geldik. Çok değerli konuğum Işık Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Dekanı Profesör Doktor Sayın Özgen Osman Demirbaş'a katıldığı için bir kez daha teşekkür ediyorum.

Özgen Osman Demirbaş: Çok teşekkür ederim, sağ olun.

***** Video burada sona eriyor. *****